

Leysatíðindi grundarlag fyri fyrispurningi

Tá ið spyrjarin sigur seg hava frætt, at orsøkin til, at ætlaða aktiveringsætlanin ikki bleiv av nokrum, er, at Almanna- og heilsu-málastýrið hevur gloymt at umkontera, so skal upplýsast, at hesi leysatíðindi, sum eru komin spyrjaranum fyri oyra, ikki eru eftirfarandi, sigur Helena Dam á Neystabø m.a. í svári sínum til Finn Helmsdal

ÓLAVUR í BEITI

Herfyri vildi Finnur Helmsdal, tjóðveldismaður, hava at vita frá Helenu Dam á neystabø, um tað er rætt, sum ein frættir, at aktiveringsætlanirnar verða av ongum 1999, tí Almanna- og heilsu-málastýrið hevur gloymt at umkontera jättanir, og fær slík gloymska nakrar avleiðingar. Ella er orsøkin onkur onnur? Og spyrjarin vildi eisini hava at vita, um tann hugsan valdar í Tinganesi, at tað er óneyðugt at hugsa um aktivering, tí meira peningur aftur er millum fólk. Verður ikki hugsað um at arbeiða fyribyrgjandi og fáa royndir á økinum? Og spurt var eisini um ætlanir, og hvar fólk ið er sum Almanna-stovan setti til aktiveringsleiðara? Skal tað bara verða skrásett sum arbeiðsleyst?

Átti at vita

Í svári sínum, sigur almennaráðharrin, at tað er rætt, at ein aktiveringsleiðari varð settur 1. februar 1998, og at hesin skuldi arbeiða restina av árinum við at fyrireika eina aktivering, sum skuldi byrja av álvára 1. januar 1999.

Tá ið spyrjarin sigur seg hava frætt, at orsøkin til, at ætlaða aktiveringsætlanin ikki bleiv av nokrum, er, at Almanna- og heilsu-málastýrið hevur gloymt at umkontera, so skal upplýsast, at hesi leysatíðindi, sum eru komin spyrjaranum fyri oyra, ikki eru eftirfarandi. Orsøkin er ein onnur, og hetta átti spyrjarin, sum inntil fyrri stuttum hevði tætt tilknýti til Almanna-stovuna, at havt betri møguleikar at innheinta sær nærri upplýsingar um, enn bert at bera fram leysatíðindi.

Tá ið fyrsta figgjarlógarruppskotið varð latið Figgjarmálastýrinum frá Almanna- og heilsu-málastýrinum, var aktiveringsætlanin ikki endaliga liðug, og tiskil vóru avsettar 5 mill. kr. til „Tiltøk fyri ung“, ið pláss var til innan tær rammur, sum avsettar vóru. Um miðjan september var aktiveringsætlanin liðug. Eitt broytingarruppskot til figgjarlógina varð gjørt um miðjan november, har vóru m. a. 2 mill. kr. fluttar frá „Tiltøk

fyrí ung“ til umsitingina hjá Almanna-stovuni, tí mett varð, at aktiveringsætlanin samlað kom at kosta hetta.

Figgjarnevndin noktaði

– Uppskotinum frá Almanna- og heilsu-málastýrinum viðvíkjandi aktiveringsætlanini hevur figgjarnevndin ikki tikið undir við. Figgjarnevndin hevur ikki grundgivið fyri landsstýrismanninum, hví hon hevur tikið hesa støðu.

– Um miðjan desember varð gjørt ein nýggj roynd, men tað eydnaðist ikki landsstýrismanninum í almanna- og heilsu-málastýrinum at fáa neyðuga undir-tøku í figgjarnevndini til at gera nýtt broytingaruppskot, tí fall henda royndin burtur eisini.

4 sosialráðgevar

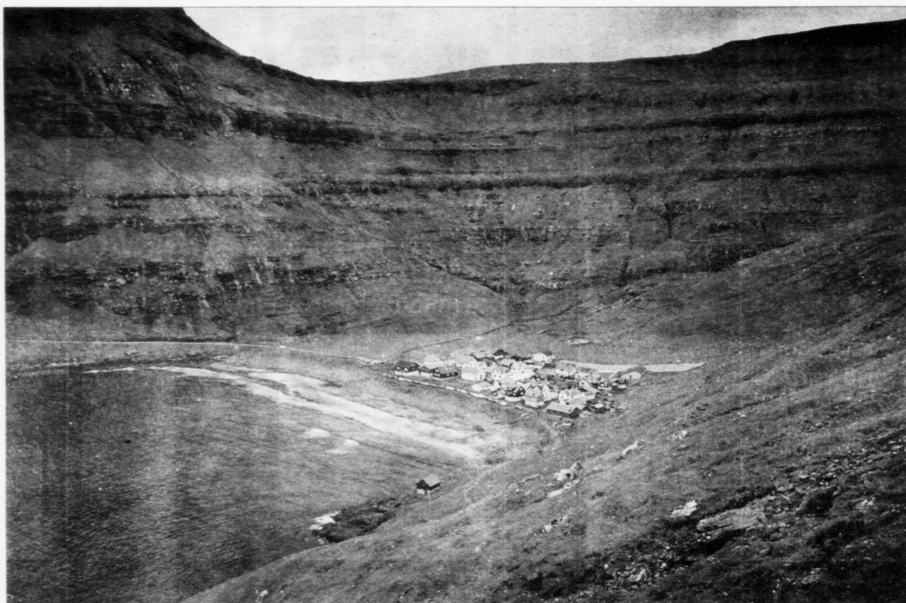
Og viðvíkjandi aktiveringsætlanini, sigur Helena Dam á neystabø, at hon hevur fulla undirtøku frá Almanna- og heilsu-málastýrinum. Ætlanin var, at 4 sosialráðgevarar tilsamans skuldu brúkast í hesi aktiveringsætlan, og ætlanin var, at hesir skuldu lønast av verandi útreiðslum, ið brúktar vóru til aktivering.

– Í sambandinum hevur Almanna- og heilsu-málastýrið gjørt sær greitt, at um so er, at nokur vón skal vera fyrri at fáa teir yvir 1000 forsoargarklientarnar vegna arbeiðsloysi at minka, so er neyðugt at seta pening av til at umsita hetta økið.

Tingið sigur nei

Tá ið tingið ikki ynskir at seta neyðigan pening av til at gera aktivering, so ber illa til hjá landsstýrismanninum at gera nakað. Tað, ið sett er av á rakstrarkontoini hjá Almanna-stovuni, røkkur neyvan til at áleggja Almanna-stovuni nýggjar uppgávur. Men fer landsstýrismannin framhaldandi at royna at útvega neyðugar møguleikar.

Og viðvíkjandi fólkinum sum sett er, sigur almennaráðharrin, at tað verður lønt undir kontoini „Tiltøk fyri ung“. Hesin persónur skal framhaldandi umsita hesa konto.

Vegurin til Tjørnuvíkar ivaleyst eisini á borðið

Sum nevnt eru fleiri smærri verkætlanir, sum mugu lýsast, samstundis sum hildið verður fast við høvuðsmyndina, men tær hava so ikki fingið innivist í hesi fyrstu samferðsluætlanini, sigur Finnbogi Arge m. a. í svári sínum til spurningin um vegin til Tjørnuvíkar

ÓLAVUR í BEITI

Teir triggir tingmenninir, Jógván Durhuus, Eyðun Hansen og Hans Pauli Strøm, spurdu Finnboga Arge, samferðslumálaráðharran, hví einki verður sagt um vegin til Tjørnuvíkar í raðfestingini á samferðslu-økinum? Eisini vildu teir hava at vita, hvørjar ætlanir landsstýrið/landsverkfrøðingurin hevur um vegin til Tjørnuvíkar?

Í svári sínum til hesar báðar spurningar, sigur Finnbogi Arge, at ætlanin við samferðsluverkætlanini ikki er at gera eina endaliga raðfesting av flogunum á

øllum samferðsluøkinum. Hevði frágreiðingin hinvegin kunna verið ein partur av grundarlagnum, sum lógtingið og landsstýrið í komandi tíðum fara at raðfesta út frá, er endamálið rokkið.

Høvuðstrupulleiki

Og víðari svarar hann, at ein av høvuðstrupulleikunum við einhvøri frágreiðing er innihaldsámarkingin. Sjálvstkommissorið leggur høvuðskarmarnar, men sum arbeiðið liður, er altíð tørvur á nærri lýstum mörkum. Hvat skal takast við? Hvussu ítøkiligt skal hvørt evni viðgerast? o.t.

– Tað verður nevnt bæði í formælinum og í saman-dráttinum í samferðsluætlanini, at tað helst eru nógvar smærri verkætlanir, sum tørvur er á at lýsa nærri. Verkætlanarbólkurin hevur tó valt at leggja meginpartin av orkunum í at lýsa tær verkætlanir, sum hava størst ávirkan á heildarmyndina av framtíðar samferðslukervi landsins.

– Við hesum í huga sæst, at frágreiðingin stílar eftir at fáa forstálsi fyrri, at samferðsluøkið verður útbyggt soleiðis, at landfast verður fyrri ein stóran part norðanfyri, meðan sunnaru Føroyar fáa betri ferju-

samband.

– Sum nevnt eru fleiri smærri verkætlanir, sum mugu lýsast (og helst setast í verk), samstundis sum hildið verður fast við høvuðsmyndina, men tær hava so ikki fingið innivist í hesi fyrstu samferðslu-ætlanini. Seinni samferðslu-ætlanir – ella konkretar kostnað/nyttu kanningar – fara at viðgera eisini smærri verkætlanir, og tá kemur vegin til Tjørnuvíkar ivaleyst eisini á borðið aftur, svarar Finnbogi Arge fyrispurninginum hjá teimum trimum tingmonnum.

Fleiri útjaðaraøkir beinleiðis hótt

Umframt at nýta tíð til ferðing hava tey, ið ferðast til arbeiðis, beinleiðis inntøkumiss av hesi ferðing. Tað merkir sostatt, at tann, ið býr nærindis arbeiðsplássinum, hevur ein inntøkufyrirum av hesum, í mun til tann, ið skal ferðast til arbeiðis, sigur Marjus Dam m.a. í sínum viðmerkingum til fyrispurning um ferðastuðul

ÓLAVUR í BEITI

Marjus Dam vil hava at vita frá figgjarlógarráðharranum, Karsteni Hansen, hvussu nóg verður gildið í ferðastuðli um árið? Eisini vil Marjus Dama hava at vita, hvussu nóg verður ið gildið í ferðastuðli um árið, um takstirir fyrri ferðing hjá tænastufólki vóru galdandi? Er ferðastuðulin í dag rimiligur í mun til út-reiðslurnar av at ferðast aftur og fram til arbeiðis?

Og at enda spyr Marjus Dam, um so er, at nakrar

munur er á reellu út-reiðslunum og ferðagjaldinum, hevur samgongan so nakrar ætlanir um at økja um ferðagjaldið, soleiðis at útjaðarin ikki verður fyrri vanbýti orsakað av, at almenn arbeiðspláss eru í miðøkinum?

Góðtíkin veruleiki

Í viðmerkingunum til fyrispurningin, sigur Marjus Dam, at tað er ein góðtíkin veruleiki, at útjaðaraøkini á mangan hátt hava tað trupult í dag. Tað visir seg millum annað við, at trivnaður

og menning á fleiri økjum ikki er eins stór á útjaðara-økjum sum á miðøkinum. Eisini eru fleiri útjaðaraøkir beinleiðis hótt.

– Seinastu mongu árin er hend ein miðsavning millum annað av almennum arbeiðsplássum og øðrum. Fólk kring landið verða tíðum noyðd antin at flyta ella ferðast til arbeiðis. Sama er galdandi hjá lesandi og út-búgvingsarskjandi, ið búgva heima.

Inntøkumissur

– Umframt at nýta tíð til

ferðing hava tey, ið ferðast til arbeiðis, beinleiðis inntøkumiss av hesi ferðing. Tað merkir sostatt, at tann, ið býr nærindis arbeiðsplássinum, hevur ein inntøkufyrirum av hesum, í mun til tann, ið skal ferðast til arbeiðis.

Og um ætlanina við fyrispurninginum, sigur Marjus Dam at enda, at hann vil hava lýst hesi viðurskiftir – við atlit til at fáa børt um møgulegan skeivleika.